

Званичници из Египта, Етиопије и Судана кажу да су постигли прелиминарни споразум који отвара пут за стварање вештачког језера на реци Нилу уз завршетак изградње бране која кошта пет милијарди долара.

Министри спољних послова и званичници за водне ресурсе те три земље закључили су у среду у Вашингтону три дана састанака са секретаром за финансије САД Стивенем Мнучином и с председником Светске банке Дејвидом Малпасом.

Пројект, назван "Брана велике етиопске ренесансе", завршен је око 70 одсто и требало би да обезбеди преко потребну струју за више од 100 милиона становника Етиопије.

Међутим, званичници Египта су забринути да би пребрзо пуњење тог вештачког језера могло знатно да смањи количину воде Нила у Египту који је низводно.

У заједничкој изјави у ноћи између среде и четвртка нема податка о томе колико је времена потребно да се напуни језеро, већ се само каже да би то требало да се обави у фазама током кишних сезона која су углавном јула и августа. Раније овог месеца, министар за воду и енергетику Етиопије, Силеши Бекеле, рекао је да Етиопија жели да се пуњење језера обави током 12 година, док Египат жели дужи рок - 21 годину.

Расправа је ове недеље била о припреми правила и смерница које би одредиле како да се суша ублажи коришћењем и природног протока Нила и дозирањем испуштања воде из будућег језера.

У смерницама је речено да би пуњење језера могло да се под одређеним условима настави и у септембру, да би брже дошло до производње електричне енергије потребне Етиопији, али уз обезбеђивање мера за ублажавање јаких суша у Египту и Судану.

"Министри се слажу да постоји заједничка одговорност трију земаља за управљање сушом", рекли су званичници у заједничкој изјави.

У саопштењу се каже да те прелиминарне одлуке неће постати коначне док се земље не договоре о свим тачкама коначног споразума о управљању језером.

Три земље планирају да се поново састану у Вашингтону 28. и 29. јануара ради постизања коначног споразума о пуњењу језера и његовом коришћењу.

У говору Генералној скупштини Уједињених нација прошле јесени, египатски председник Абдел-Фатах ел-Сиси је рекао да никада неће дозволити да Етиопија пуњењем језера без споразума о његовом коришћењу наметне Египту "свршен чин".

Провладини медији у Египту су то питање назвали претњом државној безбедности која би могла захтевати војну акцију.

То је премијера Етиопије, Абиџа Ахмеда, добитника Нобелове награде за мир прошле године, навело да упозори да би, ако буде потребе да се ратује због језера, његова земља могла да окупи милионе људи. Абиџ је, међутим, додао да само преговори могу решити застој у договарању о том послу.

(Бета, АП)